

מכחינה צבאית, היתה פעולת "סאבו" הישג של הפיראטון. הרי גם — שחיתת צפויה מראש כי ביטחון של 99% — לא שינתה עובדה זו.

פצוץ בדרך לזינבה

ולם החישג העיקרי של הפיראטון היה בשטח המדיני.

כל אקט של מידחמה הוא אקט פוליטי, מכיוון שהוא משרת מטר רה פוליטית. במערכה של טירור, בזמם הדבר עוד יותר.

בשיטתן הפיטוטטים של העסקנים אחרי הפעולה, נאמר שיוזמי הפעולה רצו "לסכל את מאמצי-השלום", ושהדבר "חושף שוב את פרוצסם האמיתי של אירגוני המרצ-חיים", שמטרתם אינה אלא "לשפוך דם יהודי ולהשמיד את המדינה", וכיוצא ב" אלה. פיסמות אלה חזרו ונישנו, בדייקנות מוחלטת, במי כל ראשי המדינה, מראש הממשלה ועד השגריר בווינגטון. אם הם מתכוונים לכך ברצינות, מוכיח הדבר שאין להם מושג באיזה עולם הם חיים.

פעולה זו לא בוצעה על-ידי אירגון שולי פרוקציונלי, אלא על-ידי פתח, שהוא האיר-גון המרכזי באש"ף. משמע, היא בוצעה בפקודת יאסר עראפאת, שהוא ראש פתח ויור אש"ף בעת ובעונה אחת.

מארגן הפעולה, אבריאיד, סגנו של עראפאת, הכריז בפה מלא על מטרותיה: "למנוע הסדר-שלום בלי השתתפות אש"ף".

האיסטרטגיה של אש"ף נקבעת כיום על-פי השיקולים הבאים: הנרי קיסינג'ר מתכוון להשיג הסדר חלקי בין ישראל ו-מצרים. תמורת הסכם זה עשוי אנואר אל-סאדאת להבטיח (במישרין או בעקיפין) את אי-הידוש הלוחמה הצבאית למשך שנה או שנתיים.

יצאת מצרים מן המישחק הצבאי עשויה למנוע גם מסוריה את חידוש המלחמה. ישראל תוכל לרכז את מלוא כוחה ו-עוצמתה נגד הפלסטינים. אלה יצטרפו ל-עמוד לבדם במערכה הצבאית, כשהם מבוד-דים לגמרי גם מבחינה פוליטית. לא תהיה שלם תווה בגדת המערבית, שם רוצה אש"ף להקים את המדינה הפלסטינית.

ועידת-זינבה, שתכנס בנסיונות כאלה, תהיה הצגה חסרת-ערך, מחווה אמריקאית ריקה כלפי הסובייטים. המצרים ישלמו מס-שטחיים לעניין הפלסטינים ויודשו את הזמנת אש"ף, ממשלת ישראל תסרב, ו-הוועידה כולה תתמוטט למעשה — מבלי שהדבר יביא מייד לחידוש המלחמה.

מבחינת אש"ף, זוהי מכירת העניין ה-פלסטיני על-ידי המצרים, תמורת הישג מצרי בסיני.

ההתקפה על "סאבו" היתה חלק ממערכה פלסטינית מרוכזת לסכל אפשרות זו.

היא נועדה לפוצץ את שליחות קיסינג'ר (או לשנות את יעדה), ולקנות על נשיא מצרים מדיניות שתתאים לאינטרס הפלס-טיני. כלומר: כינוס ועידת-זינבה תוך שי-תוף אש"ף בה, הכרת אמריקאים באש"ף, מניעת הסדר-ביניים מצרי-ישראלי בכלל, או הגבלתו לתקופה קצרה בלבד.

לכן היתה פעולת-יראוה מטעם אש"ף היא כימים אלה צפויה בורה אותה. יהיה ברור לגמרי שפתח אי-יום את מיטב אנשיו לכיצוע פעור דה מוחצת ודמאית ככל האפי שר. אש"ף שיקטנות-הביטחון הישי ראליים לא התכוונו לכך, מעיד ה-דבר שוב על חוסר-הכנתם המי-טאלי את העולם הערבי.

אין שחר לטענה, כאילו הוכיחה פעולה זו ש"אין מתונים באש"ף". בצורה טראגית ופאראדוקסלית, מוכיח הדבר את ההיפך הנגמר.

מתינות לגבי המטרות הפוליטיות אין פירושה מתינות לגבי שיטות-הפעולה, ו-להיפך.

לפעולת "סאבו" יש היגיון פוי-דיטי רק אם היא באה לשרת את מגמותיהם של אותם ראשי אש"ף הרוצים להפריח את הצדדים לשי-תף את אש"ף בוועידת-השלום בי-זינבה, מוד מושלחת-ישראל, כדי להשיג הסדר שיכזוב מדינה פלס-טינית בצד ישראל.

אנשים המתנגדים בכלל לזינבה והשול-לים כל הכרה בישראל, כמו ג'ורג' חבש, אינם מעוניינים בפעולה כזאת בשעה זו.

לכידת הפיראט (הנראה בעמוד ומול למעלה, אחרי גילוח שער)

ג'ר לא יוכל להתעלם מן העובדה שהעניין הפלסטיני הוא שפוצץ את כל מצביה-הרגיעה שהיו במרחב עד כה, שטיכל מדייפסם את תוכניותיהם של שוהרי-שלום משני הצד-דים וגרם למלחמות. פעולות פתח בשנים 1966 ו-1967 גררו את גמאל עבד-אל-נאצר, בעל-כורחו ובניגוד מוחלט לרצונו, מוכיחה, שגם עכשיו יכול אש"ף לשבש כל מהלך-שלום בצד הערבי.

מכאן המסקנה הפשוטה: מוכי-רחים לשתף את אש"ף במהלכי-השלום, אם רוצים שאלה יחזו יו-תר מאשר שביתת-ינשק קצרה.

ייתכן מאד שקיסינג'ר הגיע השבוע ל-מסקנה זו — אם לא הגיע אליה כבר קודם-לכן. אם כן, השיגה הפעולה את אחד מיעדיה המדיניים העיקריים, מבחינת אש"ף.

פגישה בשדה-הקרוב

ובן שחיה לא השיגה שום יעד כזה בצמרת ישראל.

בעמדו ליד הריסות סאבו, עוד קודם שחולצו הגופות, הכריז יצחק רבין כי המאורע מחזק בליבו את החלטתו הקוד-מת: "לא נישא ולא ניתן עם אירגון ה-מחבלים הקרוי אש"ף. ניפגש עימו רק בשדה-הקרוב".

זה מצלצל יפה, הרחוב הישראלי, שהוצף באיתו רגע בגלים מובנים של זעם ושינאה, קיבל את הדברים בשימחה. ייתכן שהפופור-לריות הרופפת של יצחק רבין עלתה באו-תו רגע בשבריר של אהו. הפופולריות של שימצון פרס, שחזר על הדברים, עלתה בוודאי בעוד כמה עשרות אחוזים. וייתכן שעברת את המחסום הפורמאלי של 100%. אולם באוזני אדם ברדעת, יש צליל מזור לפסק זה. חבל שרבין עצמו לא תפס זאת.

אין צורך לחכות להפגישה בי-שדה-הקרוב עם אש"ף. מדון "סא-בו" היה שדה-הקרוב. מי שמזמין את נציגי אש"ף לשדה-הקרוב, מז-מין אותם להפגישה.

ההיגיון אומר את ההיפך. אין בעולם אמצעי צבאי מסוגל לשים קץ למערכת-טרור. זה הוכח בכל מקום, וזה מוכח גם כאן. הטרור הוא תופעה פולי-טית, ואפשר לשים לו קץ רק באמצעים פוליטיים.

הפגישה בשדה-הקרוב לא תפתור דבר. היא רק תגרום לאובדן מתמיד של חיי-אדם. פעם יצח צה"ל, ופעם ינצחו ה-פיראטון. אבל שום ניצחון לא יחסל את התופעה עצמה, ולא ישים קץ למעגל-הדמים.

יש צורך בפיתרון פוליטי של הבעייה הפלסטינית. מעבר לתגור-בח הראשונה של זעם, שינאה וי-תאוות-ינקם, זחו קוד ההיגיון.

צה"ל שנחתו בחוף ביירות, הרגו בעיר את מי שנשלחו להרוג, וחזרו לספינות ש-הביאו אותם. לחיילים אלה היה סיכוי סביר מאד לצאת בשלום מן הפעולה. לא קשה להבין שהערבים מתייחסים אל אנשיהם בי-צורה דומה, מה גם שלא לה היה רק סיכוי קלוש מאד לצאת בחיים.

היה ברור, על כן, מראש, שעשרות מיל-יוני ערבים יקראו וישמעו על הפעולה בהתלהבות, בגאווה ובסיפוק עמוק. היה צפוי שכל כלי-התיקשורת הערביים יצטרפו לגל ההתלהבות, מרצון או מאונס. התלהבות זו הפכה השבוע גרי-רם מדיני ממדרגה ראשונה בקאי-זריר ובדמשק.

האדם השלישי באסואן

כ אשר נפגשו סאדאת וקיסינג'ר ביום השבת באסואן, הם לא יכלו לשכוח אף לרגע כי ההתפזלות מפעולת אש"ף מרוגמת את ליבו של כל מצרי.

עראפאת כאילו הופיע באסואן וחתיישב בחוצפת בין שני המדיני-אים.

לראש אש"ף הוענקו לא רק יוקרה חדי-שה, אלא גם כוח פוליטי נוסף. אין לדעת אם היה סאדאת מוכן לפני כן להסתכן בי-ריב גלוי עם אש"ף. אחרי המעשה, בוודאי היה מוכן לכך עוד פחות.

ממדיד נאלי סאדאת דחתקש עוד יותר על סירובו להפסיק את הוזהמה לתקופה ממושכת, כי עוד לא נפתרה הבעייה הפלסטי-נית.

מעשה חלולו להתפרש כבגידה בעניין הפלסטיני נעשה עתה מסוכן עוד יותר ל-סאדאת. עליו לעמוד עכשיו שבעתיים כדי לספק את הסורים, מתשש סן יטענו שי-מצרים בוגדת בפלסטינים. עליו להתעקש עוד יותר על הזמנת אש"ף לזינבה, בי-החדש ועידת-השלום.

סאדאת אינו דיקטטור. הוא תלוי בדעת-הקהל של עמו, ואין הוא יכול להתעלם גם מדעת-ה-קהל של שאר עמי ערב. אך יוכל להיראות כמו שטורק מן המערכה, בעוד לוחמו אש"ף הודרים למרכזי האויב הציוני ומחרפים שם את נפשם.

כמו סאדאת עצמו, יצטרך גם קיסינג'ר להסיק מסקנות ממאורעות השבוע.

ראשי ישראל קבעו בסיפוק שנשיא או-צות-הברית וכלי-התקשורת בה, "הוקיע" בחריפות את הפשע הנתעב. למה לא? ההוקעה אינה עולה בכסף, כל מי שיש לו בוחרים וקוראים יהודיים, כדאי לו להיר-קיע.

השאלה היא: איזו מסקנות פוליטיות תפסיק להתנהג ה-אמריקאית מפעולת "סאבו"? איש בעל מודעות היסטורית כמו קיסינג'ר

ואכן, חבש בירך אותה לאחר-מעשה, בי-מורת-רוח די בולטת.

ההתלהבות היא נשק

ל מראית-עין, לא השיגה הפעולה את מטרתה המדינית. הנה בא קיסינג'ר ומשותח עם סאדאת, ממשלת ישראל חזרה על נכונותה לחתום על הסדר-ביניים עם מצריים וקבעה שוב שלא תשתתף בוועיד-ת-זינבה יחד עם אש"ף. שום דבר לא השתנה — כניכול.

זוהי טעות אופטימית. אחת התופעות הבולטות ביותר השבוע היתה תרועת-חניצותן הגלגבת שבקעה מכלי-התקשורת בכל המרחב, ובקאהיר בפרט, למראה פעולת סאבו.

בישראל נתקבל הדבר כעדות נוספת ל-צביעותם של הערבים ולכוונות-המרימה של סאדאת. הנה הם מדברים על שלום עם ישראל, אך כאשר מבוצע פשע רצחני ונשפך דם יהודי, הם מתמוגגים מנחת.

הערבה הזאת מתאימה לדמה הפרימיטיבית של עיתוני-ערב. ה-דברים מסובכים יותר עד אין שרי-עור, וישראלי ברדעת חייב להכיר גם, אם יש ברצונו גבש תשובה סבירה לשאלה הקשורה בקיום ה-מדינה.

המישטר המצרי רוצה בהסדר-ביניים עם ישראל, הוא חותר לחסכם סופי עימה. שיאפשר לו להתרכז בבניית מצרים חד-שה. אולם אותו מישטר נאלץ בדכבד להלל ולשבח את הפיראטון ממלון סאבו.

מדוע? כדי לתפוס זאת, יש לעשות מאמץ קשה ובלתי-נעים מאד: לנסות להבין איך נר-אית פעולת-סאבו בעיני ערבי — כל ערבי, במחנה-פוליטי ובקאהיר, בדמשק ובנצרת, בעמאן ובכסם.

בעיניים ישראליות, זהו פשע בארבארי. הפיראטון תקפו בית אורחי, תפסו בני-ערובה חפים-משפע, ובסופו של דבר הרגו אותם שניות מעטות לפני שנהרגו בעצמם. בעיניים ערביות, נראה המיב-צע כאור שונה גמרי: כמעשהי גבורה מדהיב.

הערבי רואה בישראל מדינה צבאית מבוצרת, יעילה להפליא, בעלת שירותי-ביטחון כל-יכולים וצבא כביר, כימעט בלתי-מנוצח. כל ישראל הוא חייל, וגם הנשים שם לחומות.

קבוצה של פיראטון, שידעו כי הם הול-כים לקראת מוות כימעט-בטוח, הצליחה לפרוץ את טבעת-הברזל ההגנתית של ישראל, ולהגיע אל בלייבה של עירה המרכזית. הם החזיקו שם מעמד, מכותרים ומנותקים, במשך שעות ארוכות, ובסופו של דבר מכרו את חייהם ביוקר, בקרב פנים-אלפנים עם מיטב חיילי צה"ל. מעי-טים מול רבים. (כל ישראלי התגאה בגבורתם של חיילי